

Акценти

Адрес на редакцията: гр. Казанлък, бул. "Розова долина" 100, офис 8 (срещу Митницата)

ПЪРВИТЕ КАНДИДАТ-СТУДЕНТИ НА „АРСЕНАЛ“ ВЕЧЕ СТЫГАТ ИЗПИТА ПО МАТЕМАТИКА

Първите 60 арсеналци, които се записаха в стартината за първи път тази година Студентска програма на „Арсенал“ АД, вече започнаха своята подготовка за кандидат-студентските изпити. В продължение на два месеца те ще бъдат подготвяни по математика от преподавателя в Техническия университет в Пловдив Пейчо Терзиев.

Подготвителните курсове са организирани от „Арсенал“ и се провеждат на територията на дружеството в часове, съобразени с работните смени на кандидат-студентите. Те са разпределени в две групи по 30 души и ще бъдат обучавани по определен график в четвъртък, петък и събота. Предвидени са общо 60 часа обучение по математика. Идеята на подготвителния курс е да предизвика отново ученическото мислене в кандидатите, защото производството откъсва хората от ученическата скамейка, и ги учи на ред, трудова дисциплина, спазване на йерархията.

Продължава на стр. 4

МОТИВИРАЙТЕ

своите служители, клиенти и партньори

Edenred Идънред България www.edenred.bg
Тел: +359 2 974 0220 bulgaria@edenred.com

ДЕНЯТ НА БЪДЕЩЕТО В „АРСЕНАЛ“

70 ученици от три училища в Казанлък – ОУ „Св. Паисий Хилендарски“, ОУ „Никола Вапцаров“ и ПГ „Иван Хаджиенов“, посетиха „Арсенал“ АД в Деня на бъдещето, което фирмата организира за втора поредна година. В Деня на отворените врати подрастващите на място се запознаха с различни производствени линии, с модерното оборудване в цеховете, със съвременните технологии за производство на промишлени изделия. Те имаха възможността да видят какво се случва в реалното производство, като това е особено важно за тяхното бъдещо професионално ориентиране. Истински празник за тях бе посещението в музея на „Арсенал“, където се съхранява богатата история на най-голямото машиностроително предприятие в България.

Голяма част от учениците са деца и внуци на настоящи и бивши арсеналци, а други може би ще поставят началото на своето арсеналско родословно дърво.

Продължава на стр. 6

ЧЕСТВАНЕ

С голям концерт на арсеналски таланти и приятели на фирмата и групата „Експерти за Казанлък“ бе отбелязан празникът Първи май - Денят на труда и работническата солидарност по света. В препълнената зала на ДК „Арсенал“ се събраха работещи във фирмата, нейни ветерани, граждани от Казанлък и района. В концерта, продължил близо два часа, участваха Ансамбъл „Арсенал“, Детският танцов ансамбъл към фирмата, Камерна фолклорна формация „Калина“, Клуб по спортни танци „Киара-Н“ и младата певица Елена Николаева.

Празничният първомайски концерт за арсеналци бе организиран от ръководството, синдикатите и Клуба на ветераните при „Арсенал“ АД и БАС - Казанлък.

За първи път в Казанлък е проведено първомайско шествие през 1893 година. От тогава до днес Първи май се чества ежегодно - знак за преклонение пред величието на труда, най-висшето човешко право.

Издателски съвет: Николай Ибушев, Янко Запрянов, Цветан Шиков, Добрин Драгнев.
Редколлегия: Деляна Бобева - гл. редактор, Диана Нейчева, Мария Рашкова, Първолета Петкова, Мария Пискова, Миран Маденджиян, Венко Юнаков.
Със съдействието на КНСБ и КТ "Подкрепа" в "Арсенал" АД.

9 ДЕСЕТИЛЕТИЯ СЪРЦЕ ПРЕЗ СТИХ

Той има забележителен живот:

Отгледал е две деца, реализирани и сбъднати, има няколко внуци - двама от тях в далечна Австралия, речитирал е пред президента на Република България, в кутия в дома си пази две дипломи - за две различни житейски посоки, дните му тази и тези обичлива котка, грижовни деца, три десетилетия посветен живот на

приела и ролята на домашното куче-пазач. Това обаче не го прави нещастен, защото нямал „кой знае какви проблеми, освен старостта“.

Макар външният му вид спокойно да крие поне 3 петилетки.

Той не е от местните арсеналски ветерани, оставили свои поколения във фирмата, макар да е в

занлък. През 1958 година набиращата скорост военна фабрика започва да усвоява производството на автомат Калашников и такива, като Арабаджийски, са търсени специалисти. Приятел става причина Стефан да започне работата във фабриката. По-ема ръководството на картерния цех 110 на Завод 1. Остава там до пенсионирането си през 1988 година.

От този си период дядо Стефан има куп спомени. Обобщава ги в едно изречение: „Беше време на много работа, но живяхме спокойно и бяхме щастливи“. След пенсия за кратко Стойко Стойчев, негов приемник, го връща обратно. Ветеранът избира грижи по градината и съпругата, отишла си без време преди 18 години.

Прописал от мъка и болка, заради раздялата с двете си невръстни внучета, в новото време. Онези първи години, подгонили децата ни в странство, за Стефан Арабаджийски били трудни: към Австралия поел синът му - ветеринарен лекар, и снахата, като оставили при него и съпругата му за година време двете невръстни тогава внучета. След година ги поискали и трябвало да ги качат на самолет без придружител - хлапетата на 2 и 4 години. „Не мигнах нея нощ. Сърцето ми стана на парчета“, казва дядо Стефан. И, за да не се превърне в пепел, посегнал тогава за пръв път към листите. Така се родило разкъсаното „На най-малките емигранти на Република България“.

Открил, че по-лесно се живее в разджавканото ни време, ако събираш болка или молитва в стих. И търси през него съмишленици и другари за дългите човешки пътища.

Политическите не ежбините в годините на демокрацията, която „на нищо не прилича“, дълголетникът Стефан Арабаджийски пресъздал в „Клетниците моя“. Посветил го на Родината. На същата онази, по която страдаме, заради несбъднатост. Затова, когато миналата есен го показали да речитира стихотворението си на новия президент на Република България генерал Румен Радев при визитата му в Казанлък, за офицера от резер-

ва Стефан Арабаджийски от пловдивското Голямо Конаре това било изключително висока чест. И сега треперят ръцете му, гърлото свива глас, а сърцето вдига оборот, като разказва за това си преживяване.

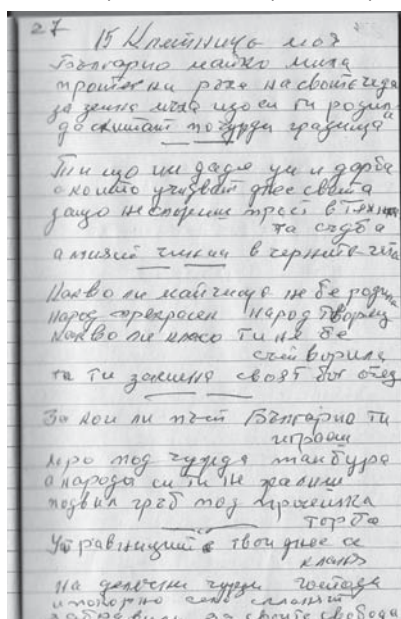
Материалното създава много пороци, от които слеем, казва дядо Стефан, без да крие и болката, и разочарованието си от най-големия дефицит на новото ни време - мъдри, честни, достойни хора.

Не знам къде са, разбягала се, други не смеят да се покажат, трети са смачкани, а мъдрост и честност трябва да има на народа ни, водачи и отговорни лидери, излива политическото си верую ветеранът.

Живял в три строя и три епохи: монархия, народна република и демократична държава, не пропуснала от 70 години избори, иначе убеденият атеист споделя, че „за липсата на морал и честност у хората вината носи и църквата ни“, която не била „особено порядъчна“, защото и там не се изпълнявали съвестно ангажиментите.

Много неща се промениха, много мостове разрушихме и сега няма откъде да минем нов път да редим, споделя арсеналският поет-ветеран.

В дългите му и самотни дни не престава обаче да се уповава на надеждата: част от нея съзира и в новите млади и в сегашните стопани на „Арсенал“, които създавали. Въпреки трудностите. Затова и не пропуска брой на „Трибуната“. Има си специален „вътрешен куриер“, който се грижи до него да стига всеки брой. До врата

му го носи.

Така поддържа и нишката на живота си жива. Между миналото, спомените, на-

На най-малките емигранти на България

Прощално

В този ден тревожен нарамихте ранички на гръб,
през сълзи „сбогом“ си казахме
и тръгнахте на път.
Сърцето ми се късаше от мъка
и всички плачихме на глас.
„Дядо, какво ще правим без теб
и ти самичък далеч от нас“?
Сълзи се сипят кат порой
и всичко опустя навред.
Отгде да взема аз покой,
за кого да плача по-напред?
Събрах последно сили,
дълбоко дъх поех
и стара песен от години
през сълзи запях.

„На гурбет замина много надалеч.
И да се завърнеш
Не помисли вече!“
Тази песен аз ще пея.
Не! Ще плача аз на глас,
дорде от мъка остарее
с поглед взрян във вас.
Живейте вий на воля
при съспа мама и при татко мил!
И сал едно да се помоля:
животът ви да се е подредил.
Каквото и да пиша в този час,
все ще е от голяма мъка.
Душевна рана, зинала по вас,
сърцето ми вечно ще човърка.
Проклет да бъде този,
който посегна на мирния развой,
та вази далеч прогони
и ний да нямаме покой.
Не съм изплакал своята мъка
и едва ли ще направя туй,
но силите ми са дотука,
дано намеря грам покой.
И литна стоманената птица дълбоко в нощната тъма.
Отнесе моите децича далеч, далеч във чуждата страна.

Стефан Арабаджийски
юни, 1995 година

стоящето и надеждата занаяпрод.

Надява се. Потъмнялата му кафеникава тетрадка да събира повече надежда и радост в рима, отколкото излята болка по далечината на скъпи на сърцето хора. И, ако той не дочака деня, другите край него да го доживеят, в който няма да се изливат в рима болки по „Най-малките емигранти на Република България“.

Мила мечта от върха и мъдростта на 9 десетилетия житейски брод по трънливите посоки на Родината.

Деляна Бобева

голяма марка, достойни старини и доживени мъдри години и... цяла тетрадка с изплакано сърце в стих. И се надява да доживее ден, в който да види изронените сълзи в думи, на книга.

Той ни намери. Заради календарен повод. Денят на труда и посветеното стихотворение по този повод. И болката му, че сега в родината ни всички е бутафория. „Бутафорни държавници, бутафорна явря, бутафорни стойности, които логично „произвеждат“ бутафорен народ“.

Не крие, че го боли от това, дето сме си сътворили сами, и признава, че от камбана-риятата на своите 90 години е живял в три различни политически строя, но „само за кратко в живота му имало някакво спокойствие“. При социалистическото време. Сега времето било друго - зверско.

За арсеналския ветеран Стефан Арабаджийски времето направо е излетяло. И сега не го усеща като тежест, макар да няма много емоции отвъд кратката улична раздумка на комшулук и тези от повехтялата кафява тетрадка и белите на котката Пепя, радушно

града от повече от 60 години. Но носи фабриката в сърцето си.

Дели времето си така: идва в оръжейницата на 30 години, работи в нея 30 години и вече 30 години е отвъд портала.

За дипломирания преподавател по български език и литература Стефан Арабаджийски, който и ден не е преподавал, защото го взели в казармата и оттам животът му завил в други проекции, „Арсенал“ и Казанлък са животът му.

Роден е в някогашното Голямо Конаре, Пловдивско, днешният град Съединение, в града на розите Стефан пристига по разпределение, след като завършва и Военно-инженерното училище в София, специалност „Пътно и мостово строителство“. Така разбиват на прах надеждите му да преподава български и литература на гимназисти. От военното училище в София младият офицер получава разпределението си в 5-ти танков сапъорски батальон в Ка-

Антония Славова:

КАЗАНЛЪЧАНИ ПЪТУВАТ НАЙ-МНОГО В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Антония Славова е член на листата „Експерти за Казанлък“, която излъчи в Общинския съвет на града шестима свои представители, водени от изпълнителния директор на „Арсенал“ Николай Ибушев. Славова работи в сферата на туризма и транспорта в личната си фирма ЕТ „Антония Славова“, която казанлъчани предпочитат за организациите на своите празнични и отпускарски пътувания, както и за служебни командировки. Фирмата има собствен транспорт и предлага екскурзии в Долината на розите по маршрути и посоки, желани от организирани групи туристи.

Г-жо Славова, Казанлък е вече в най-празничния си месец от годината. Скоро всичко ще е само рози. Има ли индикации в туристическия бранш за растеж на интереса към Долина на розите отстрана на наши и чуждестранни туристи?

- Долината на розите и празниците, които се организират, са винаги много

както и заради служебни ангажменти или на гости на свои приятели и роднини. Прави впечатление, че жителите на Казанлък пътуват зад граница със своите деца. Семействата, избрали пътешествията за своя почивка, предпочитат посещения на културно-исторически забележителности, да се докосват до битата и обичаите на близки и далечни екзо-

и отговорно.

Преди две години Ви приехте да станете част от листата на „Експерти за Казанлък“, но останалите извън списъка на местния парламент. Продължавате ли да следите местната политика, интересувате ли се какво се случва в Казанлък и как работят в Общинския съвет колегите Ви – Експерти?

Как приемате идеите за превръщане на Казанлък в привлекателна туристическа дестинация чрез атракциите, като тракийската регата в язовира и изграждане на атракцион край Шипка „Светът на траките“, например?

- Всеки гражданин, според мен, трябва да е съпричастен с местното самоуправление. Гражданската си позиция може да изразява по време на обществените обсъждания, да предлага идеи си в постоянните комисии на Общинския съвет или на групите съветници, на които симпатизира. Нашите общински съветници от Групата „Експерти за Казанлък“, водени от г-н Ибушев, работят всеотдайно, взимат добри решения и подкрепят инициативите за развитието на община Казанлък. Всяка интересна и атрактивна идея, осъществена професионално, привлича туристи. Радостно е, че за общината културата и туризмът са приоритет. Това прави Казанлък все по-интересна дестинация.

Вече е известна и широко разпространена Програмата на Фестивала на розата. Лично Ви как я намирате, атрактивна ли е като инструмент за привличане на повече гости в Казанлък в дните на неговия най-голям празник?

- Тържествата на цвета по света илюстрират винаги идентичността и перспективите на регионите. Нашият празник традиционно носи невероятна красота, аромат и жизненост. Тази магия през годините стигна чак до Японската принцеса и далечната Южноафриканска република, пръсна се по целия свят, най-скъпите парфюми без нея не могат. Хубаво е, когато отидеш далеч от България и те

попитат за този красив розов фестивал, тогава разбираш колко листенца розова омая са отлетели от празничното шествие, от розобера, от песните и танците и са се превърнали в прекрасна реклама за Казанлък. Богата програма от събития и тази година се вижда, че ще посрещне хиляди туристи.

В последните години общинската политика определено се фокусира върху туризма и идеята тук да идват все повече посетители на местните културно-исторически обекти и клиенти в хотелите и ресторантите. Какво, според Вас, ни липсва, за да сме още по-близо до целта, защото и на тези Великденски и последни Първомайски почивни дни, тук все така не виждаме толкова туристи, колкото във Велинград или дори в Априлци, да кажем?

- Не виждаме казанлъчани по улиците в почивните и празничните дни, но към културно-историческите ни забележителности туристи прииждат. Общината работи дългосрочно за реализирането на съхранение и социализация на културното наследство, както и за развитието на устойчив туризъм, базиран на културно и природно наследство, което ще даде очакваните окончателни резултати на един по-късен етап. В общинския план за развитие са заложени достатъчно цели и мерки в сферата на туризма. Вероятно скоро ще се появи и необходимостта от глобална рекламна стратегия в национален и световен мащаб, с оглед получаването на солиден ръст на туристите тук.

Преди дни Министерството на туризма публикува проекта на актуализирана Национална стратегия за устойчиво развитие на туризма в България 2014-2030 г. и Плана за действие 2017-2020. В рамките на месец всички, които се вълнуват, могат да направят своите предложения в общественото обсъждане. В една от подделите за развитието на туристическите райони фигурира „Развитие и позициониране на район Долината на розите като дестинация със собствена марка „Долината на здравето, розите и тракийските царе“ за здравен и културно-фестивален туризъм на основата на балнеолечебните курорти, розовите градини, тракийската и възрожденската култура на района.

Освен с пряката си професионална ангажираност и съпричастие към „Експерти за Казанлък“, имате и друга обществена ангажираност в Иннар Уил Клуб – Казанлък. Какво Ви мотивира да отделяте от времето си за това?

- Мотивирана съм, както и останалите членове на Клуба, от възможността да реализираме идеи и проекти за подкрепа на общности и подпомагане на нуждаещи се. Мисля, че ще срещна

още много хора с подобни на моите възгледи, ме вдъхнови. Радвам се, че мога да участвам при осъществяването на няколко програми на Иннар Уил Клуб. По проекта Harrier Futures осигуряваме коледни подаръци на Сдружението на деца с увреждания всяка година. За четвърта година поред, заедно с Ротари – Казанлък, организирахме колоездачно състезание за деца от Казанлък в четири възрастови групи от 1 до 7 клас. Тази година в състезанието взеха участие 95 деца, като Иннар Уил клуб – Казанлък връчи специална награда за най-малкия участник в състезанието с цел стимулиране любов към спорта. Подкрепяме и насърчаваме младите таланти деца-художници на Казанлък от школите „Арт линия“ и „Ренина“, осигуряваме работни материали и финансираме пленери. Насърчаваме бъдещите художници на България – победители в традиционния конкурс „Наследници на Дечко Узунов“.

Отстояваме правата на децата в кампания, като „Спри! Премавна дете!“, защото споделяме целта да се прикове вниманието на водачи на МПС и пешеходци, на родители, учители и граждани, както и на самите деца, към агресията по пътищата и тежките катастрофи, при които загиват деца. Заедно с Общината работим по чувствителни теми, като подкрепата на децата и младежите с и без увреждания, живеещи в три къщици от семеен тип в града. Искаме да призовем местната общност да ги приеме, приобщи и да подкрепи развитието им. Нашият дамски принос към предстоящия Празник на розата вече се подготвя. Предстои уъркшоп с активните тийнейджъри от Центровете за настаняване от семеен тип за Деня на детето – 1-ви юни. Ние вече постоянно следим техните нужди и помагаме за тяхното приобщаване в местната среда. Подкрепяме и художничката Ваня Запрянова, която е наш член, в нейното събитие – уоркшоп за деца пред Художествената галерия, където вече няколко години се изработват интересни сувенири, с акцент върху розата, по различни технологии на художествените занаяти. Не забравяме и традиционната си грижа за таланти деца на Казанлък. Но сме много щастливи с нашата благотворителна вечер, с която стартирахме наш проект в подкрепа на семействата с репродуктивни проблеми, с което прегърнахме инициативата на Община Казанлък за Фонд „Ин витро“. Така четири двойки ще търсят решение на проблема с наша подкрепа.

Споделям това, защото считам, че всяка работа в полза на обществото си струва. Вярвам в родолюбието, убедена съм, че постиженията на един са удовлетворение за всички. Вярвам в каузите, които обединяват в името на доброто!

Диана Рамналиева

привлекателни за нашите и чуждестранните туристи. Националният статистически институт отчете ръст в посещенията на чужденци у нас, вкл. и в региона. По това време на годината, когато из въздуха се носи аромат на масладойни рози, голяма част от международните туристически маршрути преминават през Долината. Розата е онази омайна царица, която с цялото гостоприемство и трудолюбие на местните хора привлича гости от всички континенти. Посещението на региона разкрива едновременно тайните на прочутото розово масло и културно-историческото и археологическо тракийско наследство по нашите земи.

Професионалната Ви ангажираност минава през информацията за посоките и маршрутите на пътуванията на хората. За къде пътуват казанлъчани? Какво обичат, къде избират да се разхождат през времето си за почивка?

- Казанлъчани, както повечето българи, пътуват все повече в чужбина. Най-предпочитаната дестинация си остава зоната на Европейския съюз, където нашите съграждани пътуват като туристи,

тични страни. Най-много пътувания през 2016 г. са предприети до съседните ни Гърция и Турция, както и до Германия, Италия, Австрия, Великобритания, Испания и Франция. Малък брой са пътуванията към Руската федерация и към САЩ и Канада, съчат данните. Преобладават клиентите, които търсят автобусни и самолетни билети за чужбина. Те пътуват непрекъснато до страната, в която вече живеят, завръщайки се отново в своя роден град.

Казанлъчани обичат да почиват и в българските СПА курорти през уикендите. А летните горещини ги отвеждат, както на черноморските, така и на планинските ни курорти. Определено нашите съграждани стават все по-взискателни към предлаганите туристически услуги от туроператорите. Радостно е за нас, че хората, които сами организираха своите самолетни пътувания чрез агресивни реклами, вече са наши клиенти. Пътуващите предпочитат сигурни офери, а не сайтове с неясна информация, търсят разговор „на живо“ с агент за условията, възможностите, алтернативите..., а ние предлагаме такива консултации в нашия офис професионално

Продължава от стр. 1

ПЪРВИТЕ КАНДИДАТ-СТУДЕНТИ...

Втората причина е, че желаещите да станат студенти са завършили с различен успех средното си образование и е необходимо да се подпомогне тяхната подготовка. Кандидат-студентските изпити ще се проведат на място в „Арсенал“, а след теста ще има и събеседване с кандидатите, за да се преценят възможностите и нагласите им да учат. Оценяването на кандидатите ще става от комисия от Техническият университет в Пловдив, но отново ще се прави на място във фирмата. Така всичко, свързано с процеса по кандидат-студентската подготовка и провеждането на изпитите, се организира и поема от „Арсенал“.

Студентската програма на „Арсенал“ АД е уникална по своя замисъл и реализация. Работниците и служителите, които искат да следват висше

образование по тази система, ще бъдат редовни студенти държавна поръчка за степен „бакалавър“, но няма да прекъсват производствената си дейност, ще работят и ще учат, като „Арсенал“ им осигурява тази възможност. На практика целият учебен процес ще се пренесе на територията на дружеството. Обучението ще бъде 8 семестъра, общо 4 години, по две машиностроителни специалности към Техническият университет в Пловдив – „Машиностроителни техники и технологии“ и „Машиностроене и уредостроене“. На практика тази програма е един своеобразен Факултет по машиностроене, в който бъдещите инженери ще съчетават по най-ефективен начин теоретичните знания с практическото им приложение.

Кандидатите за инженери са от различни заводи и цехове на „Арсенал“ АД, като най-много са записали се от заводите 1, 3 и 5. Възрастта им се движи от 19 до 45 години. Сред кандидатите има един зрелостник, който започва работа в дружеството след абитуриентския си бал, както и две момчета от Механотехникума, които вече втора година усвояват практически знания в машиностроителното предприятие по проекта за дуално обучение ДОМИНО. Специална зала за лекции оборудва „Арсенал“ АД за своите бъдещи инженери. Лекциите ще се водят на място в дружеството от преподаватели в Техническият университет в Пловдив, а упражнението ще се правят в лабораториите в предприятието.

Юлия Младенова

СЪРЦЕ ЗА ПЕТЯ!

Седмица за благотворителни фотосесии, в помощ за лечение на арсеналската работничка Петя Мирчева от Завод 4 – Мъглиж, организира казанлъшка ученичка.

Възпитаничката на ПМГ „Никола Обрешков“ в града Румяна Райчева, заедно с местния фотограф Илиан Минчев, в продължение на седмица очакваха желаещи за черно-бели портрети, които впоследствие да бъдат откупени по време на изложба, която ще се организира този месец. Средствата, събрани по този начин, ще бъдат предоставени за лечението на Петя Мирчева. Отделно, самите модели за фотосите също може да откупят портретите си срещу 20 лева.

„Правя това с единствената цел, за да помогна на Петя да продължи напред, тя трябва да преодолее болестта и вървам, че ще се случи“, сподели бъдещата фототграфка, която предизвика казанлъжани към благотворителна кауза.

Петя Мирчева, в помощ на която бе инициативата на гимназистката, е на 25 години и работи в Завод 4 на „Арсенал“.

Преди 5 години, когато ражда своята дъщеричка, Петя получава белодробна емболия. Следват дълги дни на различни процедури и накрая диагнозата е поставена: „Системен лупус еритематозус – кожно-ставно, хематологична белодробна форма с имунологична активност. Вторичен антифосфолипиден синдром“. Както трудно се произнася, така и трудно се живее с тази болест. Или забравяването е едно от най-редките и здравната каса не финансира лечението му.

Ежемесечно, за да се поддържа животът на Петя, са нужни огромни суми, които на тримесечие достигат 5 цифрена сума. Семейството на Петя Мирчева не може да се справи само с това трудно предизвикателство.

Затова е нужна и помощта на хората. Надеждата, че добрите не са свършили, е това, което крепи Петя Мирчева и близките й. За лечението на Петя неведнъж суми са дарявани от нейни колеги, ръка протегнаха и от групата „Експерти за Казанлък“, много казанлъжани. За да продължи лечението и са нужни още.

Да помогнем, като се отзовем!

Средствата се набират и чрез банкова сметка, разкрита в Общинска банка.

Общинска банка

ЦУ IBAN: BG 72 SOMB 9130 1058 2225 01, BIC: SOMBGGSF
-Петя Мирчева Мирчева

Платена публикация

Министерство на икономиката и енергетиката

Финансов механизъм на Европейското икономическо пространство 2009 – 2014

Програма БГ04 „Енергийна ефективност и възобновяема енергия“

Проект „Подмяна на отоплителна инсталация, горивна база и газификация на 3 детски градини и 2 детски ясли в град Казанлък“; ДБФП № BG04-02-03-03-037-006/18.08.2015 г.

На 26 април 2017 г. в сградата на Общинска администрация – Казанлък се проведе заключителна пресконференция по проект „Подмяна на отоплителна инсталация, горивна база и газификация на 3 детски градини и 2 детски ясли в град Казанлък“. На пресконференцията, екипът за управление представи изпълнените дейности и постигнатите резултати по проекта.

„След реализацията на проекта хората в детските заведения живеят и работят в по-добри условия и се надявам да са усетили значимия ефект от извършените дейности.“, каза пред журналистите и директори на обновени детски заведения заместник – кметът на Община Казанлък и ръководител на проекта инж. Даниела Коева. Тя посочи, че успешната реализация на проекта не би била възможна, без последователните действия на Общината от 2011г. до сега за целенасочени дейности всяка година с общински средства по ремонти на детските градини и ясли.

Благодарение изпълнението на дейностите по проекта е обновена значителна част от образователната инфраструктура на територията на град Казанлък. Проектът допринася за намаляване на крайното потребление на енергия и намаляване на отделените емисии CO2 газове. В рамките на проекта са подменени изцяло отоплителните инсталации, горивната база и са газифицирани 6 детски заведения в град Казанлък, а именно Детски градини № 2 «Снежанка», № 8 „Юрий Гагарин“, № 9 „Слънчище“, № 15 „Звънче“, както и Детски ясли № 4 „Пролет“ и № 5 „Детелина“.

Основните резултати, които Община Казанлък постига с изпълнението на проекта засягат главно намаленото годишно потребление на енергия и вредни емисии: изградени 136 м. нови газови връзки и външни газопроводи; намалено потребление на енергия в размер на 442 195 kWh/годишно; спестени вредни CO2

емисии в размер на 161 тона/годишно.

Основните дейности по проекта бяха изпълнени през летните месеци на 2016 година и през февруари 2017 г. и към настоящия момент малчуганите в детските заведения и техните учители учат и работят в напълно обновена и далеч по – уютна обстановка. От постигнатите резултати от изпълнението на проекта пряко се възползват 891 деца на възраст от 1 до 7 години и 173 души педагогически и помощен персонал.

Проектът е финансиран по Програма БГ04 „Енергийна ефективност и възобновяема енергия“, Грантова схема BG04-02-03 „Поливане на енергийната ефективност и използване на възобновяема енергия в общински и държавни сгради и локални отоплителни системи“ на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2009 – 2014 с Договор за безвъзмездна финансова помощ (ДБФП) № BG04-02-03-037-006 от 18.08.2015 г. Общата стойност на проекта възлиза на 793 368,23 лева (405 642,72 евро) и срок на изпълнение до 30 април 2017 година. Програмен оператор (ПО) по програмата е Министерството на енергетиката на Република България.

Инж. Даниела Коева благодари на общинския екип по проекта за сериозния труд и на изпълнителите на строително – монтажните работи, които изключително качествено и в срок изпълниха своите договорни ангажименти.

В резултат на изпълнението на проектите дейности, по думите на директорите на детските заведения, вече се усеща сериозен ефект от икономия на енергия и финансов ресурс в края на отоплителния сезон. Те изразиха своите благодарности, че вече могат да отглеждат и възпитават здрави деца на Казанлък в модерни сгради.

Тази публикация е създадена в рамките на проект „Подмяна на отоплителна инсталация, горивна база и газификация в 3 детски градини и 2 детски ясли в град Казанлък“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Финансовия механизъм на Европейското Икономическо Пространство в рамките на Програма БГ 04 „Енергийна ефективност и възобновяема енергия“. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Казанлък и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на ФМ на ЕИП и Програмния оператор.

ЛЯТО 2017

arsenal

Хотел „Арсенал“ - Несебър

ЦЕНА НА АПАРТАМЕНТ В ЛЕВА ЗА РАБОТЕЩИ В „АРСЕНАЛ“ АД - КАЗАНЛЪК

Нисък сезон	Среден сезон	Висок сезон
1.06 - 24.06	25.06 - 15.07	16.07 - 26.08
3.09 - 25.09	27.08 - 02.09	
120 лв.	138 лв.	162 лв.
• ДОПЛАЩАНЕ ЗА ТРЕТИ ВЪЗРАСТЕН В АПАРТАМЕНТ НА ДОПЪЛНИТЕЛНО ЛЕГЛО - (ВСИЧКО ВКЛЮЧЕНО - ALL)		
50 лв.	57 лв.	69 лв.
• ДЕЦА ОТ 0 - 6 г. - БЕЗПЛАТНО		
• ДЕЦА ОТ 6 - 12 г. - 50% ОТ ЦЕНАТА ЗА ВЪЗРАСТЕН		
30 лв.	34,50 лв.	40,50 лв.

ЦЕНА НА АПАРТАМЕНТ В ЛЕВА ЗА НЕРАБОТЕЩИ В „АРСЕНАЛ“ АД - КАЗАНЛЪК

Нисък сезон	Среден сезон	Висок сезон
1.06 - 24.06	25.06 - 15.07	16.07 - 26.08
3.09 - 25.09	27.08 - 02.09	
134 лв.	153 лв.	180 лв.
• ДОПЛАЩАНЕ ЗА ТРЕТИ ВЪЗРАСТЕН В АПАРТАМЕНТ НА ДОПЪЛНИТЕЛНО ЛЕГЛО - (ВСИЧКО ВКЛЮЧЕНО - ALL)		
55 лв.	63 лв.	76 лв.
• ДЕЦА ОТ 0 - 6 г. - БЕЗПЛАТНО		
• ДЕЦА ОТ 6 - 12 г. - 50% ОТ ЦЕНАТА ЗА ВЪЗРАСТЕН		
33,50 лв.	38,25 лв.	45 лв.

Отстъпки при ранни записвания:

01.05 - 31.05.2017 г. - 20% от цената

• Плащане - ранни записвания
ДО КРАЯ НА ПОСОЧЕНИЯ ПЕРИОД ЗА ОТСТЪПКА

За повече информация - СК на КНСБ в „Арсенал“ Казанлък.

Телефон: 0431 622 07 или GSM: 0888 58 26 73

ГЕРИ - ЛЪЧЕЗАРНОТО КПП НА „АРСЕНАЛ 2000“

Среща се в коридора в края на обедната й почивка. Бърза, както бързат хора, за които всяка минута е важна. Приятно уморена е.

определено „пари“ с широка усмивка, грейнали очи, нежно лъчезарие и приглушен респект. Очарователна е с непринудеността и всеотдай-

обслужване и експедиция в „Катекс“, подава CV на английски и дори няма време да се шашне за интервюто: просто, защото я викат, дока-

вина и липса на достатъчно време за посвещение на бъдещ първолак и госпожица от първа група в детската градина.

Денят на техническия сътрудник Гергана Маргаритова започва рано: с крадено време за четене на любима книга или будно кафе, после детска градина, подредено бюро с огромна кореспонденция, десетки на бюрото дневни задачи. И много невидима работа отвъд тях, трудна за представяне от човек не от тази „кръвна група“.

Служебна кореспонденция, разпределение на задачи по отдели, следене на програмата за срещите на началството, телефони, факсове, друга канцеларска работа, посрещане и изпращане на гости, е само видимото от айсберга с отговорности на КПП-то на „Арсенал 2000“.

Отвъд това личните проблеми и дискомфорт са забранени.

Трябва да си естествен, лъчезарен и да не отблъскваш, е професионалната философия на техническия сътрудник Гергана Маргаритова. Когато на момичето, ометчано по зеленото на Ирландия и Исландия, му се уморят очите или потъне нечие житейско гребло, си краде малко време за музика: като типичен музикален помияр, както тя се определя, слуша всичко, в което има ритъм, смисъл и хармония. Има обаче и фаворити: Лили Иванова или Берковската музика. Също като книгите: английски и български автори, особено класици. Макар последно да е плакала на романа на българския учен-географ доц. Георги Бърдаров „Аз още броя дните“.

И непременно Чудомир. Залюбила го още в детските си години, когато го четяла на глас на дядо си Данко в Черганово. Тогава открила, че в неговите разкази има много топлина, мъдрост и любов. Все неща, за които днешният човек страда, поради дефи-

цит. Убедена е, че Чудомир трябва да се изучава в училище именно поради тази фундаменталност в неговото творчество. Признава, че дори на изпита по руска класическа литература първо я питали за Чудомир. После за руските класици, докато „борила“ българската филология в Софийския университет. Прощъпулникът ѝ бил с чешкия, но 7-те му падежа ѝ дошли в повече. Затова сега свободно „шляпа“ в деловия си английски, който упражнява с четене в оригинал.

За което краде от оскъдното си свободно време.

Приоритет отвъд работата са ми децата, искам да станат свестни хора, споделя Гергана, която пълни вечерите си с глъч на 6-годишен симпатяга, заклет фен на големите градски часовници, и малката кокетка Елица.

Или краде време за сериала си „Шерлок“ и може за N-ти път да гледа „Време разделно“. Където емоцията по филма елегантно намира с името на малката ѝ дъщеря.

И мечтае. В изумрудено зелено и синьо, макар да не е взела синьото от очите на баба си, чието име е наследила.

„От нея ми е усетът по хубавото, беше шивачка, от строгите“, с топлина и тъга в очите споделя Гери за любимата баба, вече на небето.

И докато връща спомени, ръцете на сътрудника Маргаритова търкалят деловия ден: не спира да подрежда папки, да сортира кореспонденция, приема и връща обаждания, хора.

Просто ден. Един делови ден в „Арсенал 2000“. С много напрегат чар, удоволствие и удовлетворение от работата и... Гергана.

Която пак ще реди трапеза за приятели и близки.

За здраво име, добро, берет. За посоки напред.

За всички.

Деляна Бобева

Не от тежестта на обяда, а от удоволствието и настроението, с което я „хранят“ народните танци, рипани в онези заветни 40 обедни минути. Особено с любимото ѝ „Чичовото“ и витите северняшки танци.

На бюрото я чакат дузина мейли, натрупани в краткото парче отход и куп още други задачи, обикновено невидими за лаиците по отношение на секретарската работа, според които „те нищо не правят“, и много отговорни, изискващи всеотдайност за момичета, които са „филтърът и цедката“ преди срещата с големите шефове.

Още повече, че тя няма и вид на класическия букварен вид секретарка на голяма и престижна фирма. Не гали очите респектиращо с къса пола, нито със строг вид. Но

ността си.

Кучето-пазач, КПП-то на търговската фирма „Арсенал 2000“, момичето, което мечтае да види Изумрудения остров и Малката русалка в Копенхаген, докато храни заблудено и уплашено малко птиче на прозореца. Една от празнуващите десетки арсеналски именички в деня на Свети Георги сърцата поклонничка на творчеството на Чудомир - Гергана Трифонова Маргаритова. Техническият сътрудник на изпълнителния директор на „Арсенал 2000“ Христо Ибушев.

Когато идва преди години в голямата фирма, идея си няма на колко тежък, макар и кожен, бял стол сяда. Научава случайно за свободната работна позиция и критериите, за да бъде заета, докато работи по митническото

то отново товари пореден камион с платове на митницата. Дори се извинява за външния си вид на работещо на терен момиче, неподходящ за интервю за работа в голяма и престижна фирма.

Зад портала обаче я харесват от раз: може би заради непринудеността и неподправеността, заради умението и желанието да дава всичко от себе си в работата, заради старанието и упорството да учи нови неща, разсъждава днес Гери, както всъщност я наричат колегите ѝ от „Арсенал 2000“.

За тях тя е приятел, колега в танците и купоните, ревностен читател на стойности книги, енциклопедия за всичко ново на книжния пазар, неподражаем мечтател, всеотдайна майка, непощадена от чувството за само-

ZAKAZANLAK.BG

НОВИЯТ ПОРТАЛ НА КАЗАНЛЪК И РЕГИОНА

WWW.ZAKAZANLAK.BG

Обективната журналистика си има нов дом

ВЪЗБОВИХА ЛЕКОАТЛЕТИЧЕСКА ЩАФЕТА В „АРСЕНАЛ“

Отборът на Завод 5 спечели възобновената лекоатлетическа щафета в „Арсенал“, организиран в чест на Международния празник на труда - Първи май.

Тимът на Завод 5 спечели с време 3' 20" 40, следван от отбора на Завод 0, с време 3' 20" 96.

На трето място се нареди Завод 3/130, с време 3' 22" 47. Фирменото състезание бе проведено под прякото ръководство на СО на КНСБ „Арсенал“ АД.

Общо 7 отбора се включиха в надпреварата, като дистанцията бе 1200 метра.

Постове имаше на всеки 200 метра, а отборите бяха разпределени по 3 мъже и 3 жени.

Миран Маденджиян

снимка: Миран Маденджиян

Китайци дариха паметник на Енгелс в родния му град

Четириметров паметник на един от създателите на фундаменталните трудове „Капиталът“ и Манифест на комунистическата партия, германският философ и икономист Фридрих Енгелс, се издига вече втора година в родния му град Вупертал в провинция Западен Рейн-Вестфалия, западната част на Германия. Така творбата, дарена от китайското правителство и китайския народ на родния град на един от основоположниците на научния комунизъм, става на практика вторият запазен и съхранен паметник на съратника на Карл Маркс и гуру на социали-

Блажев, който, освен този паметник, създава в Казанлък и гранитната „Мечка“ в парк „Тюлбето“, скулптурата „Жена с пита хляб“ на площад „Европа“ в града ни до жп гарата и паметника на Георги Киров до Бозуковото кафене.

Вторият в Европа огромен бронзов паметник на Фридрих Енгелс се издига пред родния му дом във Вупертал вече две години, като дар от признателния китайски народ. Решението градът на Енгелс да приеме това дарение от китайците не минава без проблем в местната управа на Вупертал. Дебатите по този повод са разгоре-

XIX век, където могат да се видят шокиращи експонати от зараждането на първоначалното натрупване на капитала и експлоатацията на възрастни и деца във фабриките.

Преди да се получи дареният китайски паметник, градската управа на Вупертал, град, създаден от 7 малки градчета, трябвало да реши и още един, освен идеологически, и любовитен казус с въпросната „родна къща“ на основоположника на научния комунизъм.

Известно е, че Фридрих Енгелс е роден в богато семейство на фабриканти, които са притежавали

тическият интернационал в Европа.

Първият такъв паметник и доскоро единствен запазен в цяла Европа е арсеналска и казанлъшка гордост. Намира се на територията на казанлъшкото дружество и е открит през 1980 година, по решение на тогавашното партийно и административно ръководство на предприятието, чийто патрон по него време е именно Фридрих Енгелс.

Решението за паметник на Енгелс в казанлъшката оръжейница се взема на практика 5 години по-рано, през 1975 година.

Три авторски колектива, с ръководители българските скулптори Иван Блажев, Методи Измирлиев и Йордан Гавраилов, поемат задачата, спусната чрез Държавната агенция при Комитета за изкуство и култура при тогавашния Съюз на българските художници.

Паметникът на Фридрих Енгелс в „Арсенал“ е висок 5 метра и е дело на покойния скулптор Иван

жени, местната общност също не е безучастна.

Най-честите обвинения, които се чуват, са, че става дума за идеология.

Като практичен народ обаче в германците от Вупертал надделява мнението, че с издигането на този паметник и получаване на дарението наливът на китайски туристи в града на автора на „Произход на семейството, частната собственост и държавата“ Фридрих Енгелс ще стане още по-голям и те ще имат специално място за снимки, водени, както от чисто шовинистични подбуди, така и от преклонението си пред един от идолите на научния комунизъм.

Вупертал е сред най-популярните германски дестинации за китайските туристи най-вече заради посещенията в родния дом именно на Енгелс. Ежегодно там са посрещани по около 30 000 гости от Китайската народна република. Едно от любимите им места за посещения е Музеят на ранната германска индустриализация от

живота и философската дейност на вече зрелия Енгелс.

Вупертал е град, който до 1989 година е в пределите на тогавашната Западна Германия, което обяснява и факта, че до този момент там е нямало кой знае какво старание да се увековечи паметта и делото на един от авторите на „Капиталът“ и виден гражданин на Вупертал.

Новите времена и оживен интерес на платежоспособните и многобройни китайски туристи към него обаче променят нещата.

Казанлък също има подобен пример от новите времена - скулптурата „Японката“ на ул. „Искра“, дарение от покойния вече Почетен гражданин на Казанлък Доко Докос. Създадена през 2015 година от наследници и колеги на Докос пластика на Японката привлича ежегодно туристи не само от Япония, а от цял свят. Казанлъшката „Японка“ е и единствената такава в света.

Деляна Бобева

Продължава от стр. 1

...БЪДЕЩЕТО В „АРСЕНАЛ“

За учениците от средния курс интерес представлява стипендиантската програма, която „Арсенал“ разработва през последните години. Стипендии, осигурена работа във фирмата с възможност за кариерно развитие и завършване на висше техническо образование са само част от предимствата, които предприятието предлага на младите хора.

Целта на Деня на бъдещето и отворените фирмени врати е учениците да получат актуална представа за „Арсенал“ АД, за направените инвестиции в съвременно оборудване, за високите стандарти, които покрива предприятието, за възможностите за развитие на работещите тук, както и за своята специална подкрепа за младите хора, чийто избор са машиностроителните професии.

Организаторите на Деня на бъдещето в „Арсенал“ АД изказват своята благодарност към учениците за проявения огромен интерес, за тяхната любознателност и дисциплинираност. Благодарност и към придружаващите ги преподаватели, както и към ръководителите на обектите в предприятието Светлана Миткова и Тихомир Тотев, които с желание и професионализъм представиха на младежите част от иновациите във фирмата.

Юлия Младенова

ПОДКРЕПА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Новите старозагорски депутати, трима от които са от Казанлък, да бъдат запознати с възможностите за дуалното обучение с цел да се направят съответните законови и нормативни промени, както и да се подкрепи бизнеса, който партнира на учебните заведения при създаването на средни кадри по различни професии. Това предложиха

та маса в Стара Загора. И още проблеми, които спъват професионалното образование в България - остарели или липсващи помагала за специалните предмети, недостатъчно взаимодействие между средните училища и ВУЗ-овете, необходимост от защитни професии, недостатъчно преподаватели по високотехнологичните специалности,

участниците в кръглата маса на тема „Бизнес, професионално образование, дуално обучение“, която бе организирана в Стара Загора по време на Петата областна панорама на професионалното образование и кариерното развитие.

Казанлък е първият град в България, където Българо-швейцарският проект за дуално обучение ДОМИНО стартира като пилотен през учебната 2015-2016 година в Професионалната гимназия „Иван Хаджиенов“. Един от първите партньори на учебното заведение по проекта е най-голямото машиностроително предприятие в България „Арсенал“ АД.

Дефицит на средни техници - механици, монтьори, електротехници, както и специалисти в туристическия бранш, с около 30 процента спад в желанието на учениците да учат в професионални гимназии, стремеж към бягство от редица професии, които са били водещи в близкото минало, недостатъчна мотивация, закриване на паралелки в техникумите поради липса на желаещи за определени специалности, тази тенденция бе посочена по време на кръгла-

с 15% спад на учителите до 34-годишна възраст.

Според специалистите, за преодоляването на тези негативни са нужни: законодателни промени в Закона за образованието и Кодекса на труда в подкрепа на професионалното образование, въвеждане на стимули за учениците и за бизнеса, партниращ на учебните заведения. Включване на бизнеса в разработването на учебните планове и програмите за квалификация, устойчиво партньорство между институции, учебни заведения и бизнеса, определянето на оптимални професии, работа с децата и родителите още от 5 клас за бъдещето им професионално ориентиране.

В кръглата маса първи споделиха своя опит и добри практики в прилагането на дуалното обучение инж. Владимир Чучумишев, ръководител „Техническо развитие“ в „Арсенал“, Мариана Демирева, директор на ПГ „Иван Хаджиенов“, и двама ученици от същото училище, които вече втора година се обучават по проекта - Мехмед Хаджиренчев и Диян Баев.

Юлия Младенова

Интервю с акад. Петър Кендеров:

ПРОМЯНАТА В ОБРАЗОВАНИЕТО МОЖЕ ДА ДОЙДЕ ОТДОЛУ НАГОРЕ

Трябва да използваме талантивите си и гениални умове там, където са.
Като ги върнем тук, имаме ли работа за всички тях?

Акад. Кендеров, твърдите, че жените и отвъд математиката имат по-паралелен процесор. Как този двоен математически женски ум помага за развитието?

- Не съм се замислял много надълбоко на какво се дължи това, но изглежда, че женското устройство има някакви предимства по отношение на комуникацията. Аз не съм виждал двама мъже да могат да си говорят едновременно един срещу друг, по едно и също време, и да се разбират, без да се губи от комуникацията. Докато с жени съм го виждал. Всеки ден. При мъжете трябва единият да приказва, после да слуша, после обратно. Оказва се, че това си има и медицинска основа: жените имали два говорни центъра в мозъка. Понякога след инсулт, когато бъде повреден говорният център, мъжът много често остава с дефект. Докато жените се възстановяват напълно. Защото другият център поема отговорността. Да робуваме на това, че са равни мъжете и жените, е полезно и коректно за политиките, защото, разбира се, сме равни пред закона, но най-малкото природата не ни е направила равни. Още повече, че жените живеят 7 години средно статистически повече от мъжете. И това е така, защото най-малкото някой трябва да се грижи за следващото поколение. Жената е полезна до края на живота си, за мъжа не знам дали е така.

Какво дадох жените на математиката? Оказва се, че в последния век, век и половина има женски бум в математиката.

- Не само в математиката. Математиката не е никакво изключение. Жените дадоха много в областта на науката. Навлизат голям брой жени в науката и тя се демократизира в голяма степен. И мисля, че времето, което блокираше и изяждаше времето на жените, а и голяма част и от нощите, заето с други неща, като гледане на деца, домакинство, ходене на работа, грижи по семейството, вече е облекчено. Цивилизацията в тази посока и технологиите си казаха думата. Наблюдавал съм как битовизмите и другите грижи раздвояват жената, пречат ѝ да се концентрира. А, за да се направи пробив в науката, е нужно човек да се фокусира върху нещо. Но пък жените имат това свойство - могат по-дълго време да се концентрират, като направят някакво усилие, макар и по-слабо. Но пък капката, китайската, полира камъка, защото капе дълго. Нещо от такъв мащаб се получава сега, защото много сериозни постижения бележат жените и в математиката: нещо, което досега не сме и мислили. Не можем вече да си представим, че науката може да се развива без този ресурс.

След София Ковалевска на коя друга жена - математика в световен мащаб човечеството и науката следва да отдадат значимост?

- Не мога да ѝ кажа точно име - Дебоси или Дебюси, но тя направи много сериозен пробив в теорията на уеблитите, в смисъл намерени определени уеблитите и доказа, че може да са ортогонални и че могат да служат за базис. Това беше много голямо пости-

жение. Аз имах щастието да познавам лично Мери Елин Руди. Тя е съпруга също на известен математик - Уолтър Рубин. Мери Руди е един изключителен човек! Тя не само успя да си отгледа децата, едно от тях със синдрома на Даун,

та и търсят други интереси. Това е един много голям и сериозен образователен проблем и той е на път да се реши в световен мащаб и то благодарение на новите технологии. Компютрите позволяват сега и математиката да се изучава до

трябва да стане така: тук, където е знанието, учениците сами да започнат да го чоплят и откриват за себе си и да го усвояват, да стане интересно. И много се радвам, че ние направихме крупни стъпки в тази посока, защото страната ни,

България, вече си има виртуален училищен кабинет по математика, при това във всяко училище.

Този кабинет го има във всяко училище, той е в интернет и в него има 1 200 аплета и по съвсем друг начин може да се преподава математиката, с помощта на съвременните технологии, така, че тя да стане интересна, приятна. И най-вече целта е да се вържат младите хора с един много силен инструмент, с който могат да си решават всекидневни проблеми. Преди човек, като срещне някоя по-сложна ситуация, си казва: „А, това не е за мен“. Сега вече, с тези нови подходи на изучаването на математиката, ще научим учениците да се справят с такива казуси. Младите хора ще бъдат вържени с нещо, което ще им помогне да бъдат по-конкурентноспособни в света.

добрее. А това е капитал. Доверие то е най-големият капитал.

Слушам ви и се размечата: каква държава може да имаме след време, ако през математиката успеем да пробием и хората станат креативни, творчески, мислещи и могат да си направят и творчески, и политически добре сметката. Как тогава политиките ще успяват да ни лъжат?

- Това е заговорът, който им правим ние, учениците. Промяната в образованието не може да дойде отгоре надолу. Това сме го опитвали. Нови ученици не могат да решат проблема. Нови учебни програми, също. Трябва да се смени стилът на учебния процес. Не да го пре-по-даваме, а да бъдем учители. Това са различни неща. Трябва да доведем децата до мястото, където те могат първо да се научат сами да се учат, а като се научат, сами да се учат, за тях вече горна граница няма. И училището вече не е основният дом на образователния процес. Образователният процес протича навсякъде. Ето, дори една такава изложба, като тази тук в Казанлък за жените в математиката, може да има много по-голямо образователно въздействие, отколкото няколко часа в клас.

Академик Кендеров, оптимист ли сте в тази посока, че не са далеч времената, когато българското общество ще узрее за тезата, че животът ни ще се промени не от политиките, които си отлеждаме, нито от различните партии или от мажоритарни избори, а от хората, които си отлеждаме?

- Нали това е и основната идея на т. н. „подход на тревата“, която никне от земята. Всичко трябва да тръгне отдолу. Онова, което идва отгоре, не е устойчиво. Напротив: устойчиво е онова, което се ражда отдолу и върви. То е устойчиво. България винаги е изваждала от даскала, попа и кмета. Не от министър-председателя. Защото повече даскалки, попове и кметове има. Те са движещата сила на обществото. И след тях се откроява и учителят. Без съмнение. Ако успеем да произведем достатъчно количество качествени учители, ако успеем да сложим на една добра основа образователния процес и това, за което говорим - изследователският процес. А той какво третира този подход? Питанката. „Защо това се случва, откъде идва, от какво зависи?“ Разбира се, че ако имаме вече подготвено поколение, то нямаше да избира тези, които сме ги избирали последните 25 години? Щеше да се знае този какъв е, онзи какъв е, кой какво е направил и щеше да се види, че тези хора са кучки. А е възможно да дойдат качествени хора и да тръгнат да го правят. Дали ще стане, не знам.

Това е голямото държавно уравнение. Как изглежда то математически, акад. Кендеров?

- Много е просто. Трябва да се подготви новото поколение, което умее да вижда и да анализира нещата. В момента, в който има такова поколение, България ще е друга.

Акад. Петър Кендеров е един от най-известните български учени и математици. Роден е през 1943 г. в Пазарджик. Цялата му научна кариера е свързана с Института по математика и информатика на БАН, бил е и негов директор. Той е един от тримата българи, заедно със Стоян Недев и Генчо Скордев, завършили Механо-математическия факултет на Московския държавен университет (МДУ). Попада в катедрата по Висша геометрия и топология, ръководена от един от основателите на общата топология в света - Павел Сергеевич Александров.

Академик Кендеров е и един от организаторите на Първата международна олимпиада по информатика за ученици. Бил е президент на Международната федерация на математическите състезания със седалище в Канбера, Австралия. Ръководил е международната фондация „Св. Св. Кирил и Методий“. Председател е на Съюза на математиците в България. Светник на председателя на БАН по въпросите на образованието. Има голям брой научни публикации, главно в областта на топологията, функционалния анализ и оптимизацията.

Почетен доктор на Югозападния университет. Академик Кендеров бе в Казанлък за откриването на изложбата „Жените в математиката“. Казанлък бе третият град в България, в който тази изложба гостува. За първи път е показана миналото лято в Берлин, по време на Европейския конгрес на математиката. Организатори на изложбата в Казанлък бяха Регионалният академичен център на БАН в града, Търговско-промишлената палата и ПИГ „Никола Обрешков“.

За откриването, освен акад. Кендеров, в града дойдоха и други две видни български математички - доц. Евгения Сендова и проф. Стефка Бууклиева от ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“. Тя е и единствената българка, избрана да бъде част от изложбата на 13 европейски извени математички.

С акад. Кендеров разговаряме за образованието, математиката и нещата отвъд нея. Разговор „закопчан“ между два емблематични за нас, българите, празници - на Свети Георги и храбростта и денят на Светите братя Кирил и Методий.

но и ги направи пълноценни граждани. Това е един много жесток труд и много мъчително нещо, но тя успя да се справи с тази ситуация. Освен това, тя е помагала на страшно много колеги, а сега има и награда на нейно име. Въодушевяващи примери на такъв род жени има много. Просто хора с голямо сърце, с голямо желание и успяват.

Трудно ли ви е да съхраните днес математическия гений на България тук и сега и какво ви коства „опъването“ на китайците?

- Така стана, че няма много голямо желание младите хора да учат математиката и голяма част от вината за това е у нас: не преподаваме по правилния начин и така голяма част от учениците искат просто да избягат от математика-

голяма степен на експерименталданя основа, което може да направи ученето на математика до голяма степен по-човечно и по-достъпно. Тоест, тази демократизация, която наблюдаваме в различни области на науката, където все повече жени навлизат, тя ще има сега една рефлексия, от която повече хора ще започнат да разбират математиката. Ако се разпространят този изследователски подход при обучението по математика, заради който и в Казанлък се срещнахме с наши колеги, преподаватели по математика. С Тони Чехларова и доцент Евгения Сендова работим с учителите, за да стане другояче преподаването по математиката. Самият термин „преподавам“ означава да се премести от едно място на друго място. Вземаме знанието от тук и го слагаме там, даваме го на учениците. А то

място. А от друга страна, със създадения Ученически институт тук по математика и информатика, където тези, които го посещават, не са ученици, а са „ученици“ - Ученически институт по математика и информатика, негови бивши вече възпитаници сега са в Америка, в Англия, и оттам ръководят деца да пишат проекти, тук, в България. Така, че това, че даден талантлив ученик - математик е зинал някъде, сме го загубили, не е вярно. Не, не сме го загубили! Той може да помага и оттам. И към това трябва да се стреми България. Не да ги върне - като ги върнем, какво ще ги правим тук? Имаме ли работа за всички? Трябва да ги използваме там, където са. Те са наши посланици. И то добри посланици. Не са от тези, дето ходят и мамят с банкови карти. Това са хора, които представят България

АЛЕКСЕЙ МЕРЕСИЕВ

Героят от Втората световна война, смял света

Алексей Петрович Маресиев. Тази е истинската му фамилия. В книгата си Борис Полевой я сменял с Мересиев. След излизането ѝ летецът-герой е известен и с двете фамилии. Роден е на 20 май 1916 г. в гр. Камишин, Волгоградска област, в работническо семейство. Когато е на 3 г., умира баща му - малко

за Маресиев, в селото нямало лекар. В началото на май наблизо се приземил самолет, пилотиран от А. Дехтяренко. Той откарал ранения летец в болница в Москва. Състоянието му било безнадежно: по коридора към моргата минал проф. Теремински и попитал кого карат. Като отметнали чаршафа, про-

пондент на в. „Правда“. „За свален немски самолет дават 200 грама водка, а днес имам право на 400“, казал Маресиев и поканил Полевой на вечеря в стола. После го настанил да пренощува в леглото на един загинал същия ден пилот. Писателят с изненада видял, че, преди да си легне, Маресиев

По книгата на Полевой Сергей Прокофиев написва опера. Ансамбъл „Красные звезды“ записва песен, посветена на Мересиев, а през 2005 г. А. Славин прави документалния филм „Съдбата на истинския човек“.

След войната. Мересиев бил изключително скромен човек, въпреки славата си. Казвал: „Воювахме и толкова. Колко много хора има, на които Полевой не е попаднал“. Никога не злоупотребил със служебното си положение, с едно изключение. Малко преди войната видял в Главния щаб на ВВС красива девойка. Не посмял да я заговори - заради инвалидността си, пък и не знаел дали е свободна. И, преди да ѝ направи предложение месец по-късно, помолил в отдел кадри да му дадат информация. С Галина Викторвна имали дълъг семеен живот с двама синове: Виктор - инженер-автомобилист и Алексей, инвалид от дете.

След войната Алексей Мересиев е назначен за инспектор в авиационните ВУЗ-ове. В запас е от 1946 г. Постоянно поддържал физическата си форма - плувал, карал ски и велосипед. Постигнал личен рекорд, като преплувал Волга - 2 км и 200 м, за 55 минути. Напуска армията на 36 г. като полковник. През 1956 г. защитава дисертация по история. През 1960 г. е издадена книгата му „На Курската дъга“. Бил е вице-президент на Международната федерация на борците „Съпротивление“ и зам.-председател на Съюза на ветераните от войната. През 1989 г. е избран за депутат. Непрекъснато бил канен на конгреси, срещи и тържества.

Мересиев в

България.

През 1973 г. летецът гостува в нашата страна. Сред гравеите, които е посетил, са Варна и Стара Загора, където през 2016 г., вкл. и чрез интернет връзка с гр. Камишин, бе чествана 100-годишнината от рождението му. В курорта „Дружба“ с героя от войната се срещнал журналистът Радомир Медникарков.

1973 г. Алексей Мересиев говори пред жителите на Варна

Той обядвал на една маса с тъмнокос мъж. Изразителните му очи издавали непоколебимия му характер. Заговорили и Медникарков разбрал, че пред него стои самият Алексей Мересиев, който с подвизите си смяял света. В този необикновен човек нямало капка високомерие. Поразходили се. Погледът на журналиста попаднал на краката на госта, скрити под съветъл панталон. С протезите той ходел свободно, без бастун. Уловил учудения поглед на българина, Мересиев сам го извадил от неудобството. Журналистът го попитал как е преживял такъв стрес. „Трябва да призная, облях се в пот, - отговори Мересиев, - аз съм живо същество, и аз имам инстинкт за самосъхранение. В неравния бой с няколко самолета те връхлетяха върху мен. Бях свален. Паднах в един пресечен терен. Оттук започнаха мъките ми“. Казал си: трябва да оцелея! „Имах късмет. А и хирургите се справиха“. „А след това?“, попитал Медникарков. „Въпреки забраната, не се отказах да се бия. Маркар и изкуствени, краката ми си вършеха работата“. На въпроса дали Б. Полевой върно е отразил всичко в повестта си, Мересиев отговорил: „Като писател може да е сложил малко украса, но всичко, което е написал, е самата истина“.

Паметник на Алексей Мересиев в родния му град

Сбогуване с легендарния

пилот.

На 18 май 2001 г. в Театъра на Руската армия, малко преди началото на тържествената вечер по случай 85-тата му годишнина, Алексей Мересиев получил масивен инфаркт. Издъхнал минути по-късно. Тържеството все пак се провело - то започнало с едноминутно мълчание. Съболезнования на семейството поднесъл Владимир Путин. Легендарният летец е погребан в Новодевическото гробище в Москва.

Мария Рашкова

Алексей Мересиев /1916 - 2001/ е легендарен летец от Втората световна война, участвал във въздушни сражения и след ампутацията на краката му. За подвига си е удостоен със званието Герой на Съветския съюз. Прототип е на Алексей Мересиев в книгата на Борис Полевой „Повест за истинския човек“ - с 80 издания, преведена на 49 езика. До края на живота си Маресиев е първи зам.-председател на Съюза на ветераните в Русия. Носител е на два ордена „Ленин“, на орден „Червена звезда“ и много други отличия. Почетен гражданин на няколко руски града. Името му носят улици и училища, на много места са поставени паметни плочи. През 2005 г. в Новодевическото гробище му е издигнат паметник, а през 2006 г. - монумент в родния му град Камишин. През 2004 г. в Москва в чест на Маресиев е учредена награда „Воля за живот“. Малка планета, открита през 1974 г. - 2173, Maresjev, е именувана на него.

Героят от войната посещава България през 1973 г. Удостоен е със званието Почетен гражданин на Стара Загора.

след края на Първата световна война, в която участвал. Майка му била чистачка. Отгледала сама децата си - Петър, Николай и Алексей, който завършил местното училище, после учил за шлосер и започнал работа в лесозавода. Два пъти подавал документи в Московския авиационен институт, но му ги връщали - като дете бил изкарал много тежка форма на малария, довела до ревматизъм. От 1934 г. участва в изграждането на гр. Комсомолск на Амур в Далечния изток. Там летял за първи път. Едновременно с работата си в тайгата карал курсове в авиационна школа.

В Червената армия. Призован е в армията през 1937 г. Служи в 12-ти авиационен полк на остров Сахалин. През 1940 г. завършва Батайската школа за подготовка на военни летци и работи в нея като инструктор-летец. В началото на войната заминава на фронта като летец-изтребител. Своя първи боен полет извършва на 23.08.1941 г. в района на Кривой Рог. Като пилот от 580-ти изтребителен авиационен полк, сваля германски боен самолет Ju-52. В края на март 1942 г. има вече свалени 4 германски самолета.

Безпримерният подвиг. На 4.04.1942 г., във въздушен бой над Дамянския плацдарм, Новгородска област, ст. лейтенант Маресиев е ударен от вражески изтребител. Прави опит да приземи повредения самолет върху замръзнало езеро, но бързо губи височина и пада в близката гора - на територия, заета от немците. От удара ходилата на двата му крака били тежко наранени. 18 денонощия пълзал през замръзналата гора, хранейки се с плодове, корени и дребни животни. Бил безкрайно изтощен. Едва жив го намерили две момчета от с. Плав - Сержожа и Саша, чиито баща го откарал в дома си. Цяла седмица местните хора се грижили

фесорът казал: „А, това е младият лейтенант с гангрена“. И разпоредил: „В операционната, бързо!“ Лекарите били принудени да ампутират краката му до подбедрицата, но спасили живота му. Поставили му протези. Човек със забележителна воля, Маресиев се научава да ходи и дори да танцува с протезите си. Учи се отново да лети.

Отново в строя. През 1943 г. се явява пред медицинска комисия със смаящото желание да се върне в ескадрилата си. За всеобща изненада, справил се с управлението на изтребителя. Върнал се на фронта в 63-ти гвардейски авиационен полк. Силно преживявал, че командирът не го праща във въздушен бой, т. к. ситуацията в небето била напрегната. Съчувствие проявил командирът на ескадрилата А. Числов и заедно направили няколко полета. Успешни. Тогав Маресиев се включил в боевете, воювал в Битката при Курск. Става заместник-командир на ескадрила. През август 1943 г. само в едно сражение свалил три вражески изтребителя FW-190, спасявайки живота на 2-ма съветски летци. Бойната му слава се разнесла по целия фронт. Удостоен е със званието Герой на Съветския съюз. Общо във войната Маресиев има 11 въздушни победи, в т. ч. 7 след ампутацията.

Повест за истинския човек.

Подвигът му е описан в книгата „Повест за истинския човек“ на Борис Полевой. Писателят се запознава с него на фронта, където е военен корес-

свалил... дървените си крака. И летецът му разказал своята история...

След войната Полевой описал този необикновен случай. Не знаел дали пилотът е доживял победата. Повестта, наричана учебник по мъжество, получава най-високата държавна награда за литература през 1947 г., а героят ѝ се превръща в истинско вдъхновение в своята страна и извън нея. Самият Маресиев чул да четат откъс от нея по радиото и така разбрал, че става дума за него. Издирил писателя и двамата се видели отново. Когато питали летеца защо Полевой е сменял фамилията му, той на шега отговорил: „Може би се е притеснявал, че ще се пропия и ще забранят книгата му“. Така вече бил и Мересиев. През 1948 г. А. Столпер направил по книгата филм. Предложил на самия Мересиев да изиграе себе си, но той отказал. Главната роля изпълнил актьорът Павел Кадочников. Той се запознал с пилота по време на снимките, бил силно смутен. Мересиев заговорил пръв: „Зная, че ви интересува преди всичко как съм преодолял медицинската комисия и съм доказал, че съм физически здрав“. И неочаквано се качил на един стол: „И казвам му аз на председателя на комисията: Нима това не са крака?“. И скочил от стола. Така в киното се родила сцената „Приемната комисия“. В действителност след комисията краката на Мересиев били целите в кръв и дълго време заздравявали. В санаториума той танцувал с всички медицински сестри, въпреки че краката му кървели. Мересиев гледал филма само на премиерата, не обичал да се връща към онзи момент с аварията... На мястото хората поставили паметен каменен знак със звезда и надпис, направили и пътека до него.

За връзка с редакторите на „Трибуна Арсенал“:
Редакция: e-mail: tribuna.arsenal@gmail.com
Деляна Бобева: 0882 98 70 13, e-mail: didab@abv.bg
Диана Рамналиева: 0882 98 70 14, e-mail: diana_ramnalieva@abv.bg
Мария Рашкова: 0882 98 70 12; Първолета Петкова: 5 74 55